

Kšištof Vjernicki

Ukrajina

Glazbeno putovanje

Tekst čita Jevgenij Paščenko

Katedra za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Institut za etnologiju Nacionalne akademije znanosti Ukrajine
Udruga Hrvatsko-ukrajinska suradnja (HORUS)
Biblioteka Ucrainiana Croatica, knj. 19

Autor: Kšištof Vjernicki
Urednik: Jevgenij Paščenko
Prijevod s ukrajinskoga: Josip Ralašić
Tekst čita: Jevgenij Paščenko
Grafički dizajn: Alkesandr Paščenko

Govorna knjiga prikazuje Ukrajinu kroz povijest glazbe u različitim epohama te izražajima – od narodne tradicije, preko srednjovjekovlja, baroknoga doba i romantizma do modernizma s početka 20. stoljeća te od sočrealizma i otpora dogmatizmu do suvremenih događaja. Prikazani su brojni glazbeni instrumenti, izvođači, sastavi, zborovi i solisti, uz veliki broj glazbenih citiranja.

Fotografije na naslovnici

Prvi red (slijeva na desno): Odesko nacionalno kazalište opere i baleta; Kyjiv, Nacionalna opera Ukrajine; Ljvivs'ko nacionalno akademsko kazalište opere i baleta

Drugi red: Volodymyr Runčak, Dmytro Bortnjans'kyj, Grb Ukrajine, Karmella Cepkolenko, Solomija Krušeljnyc'ka, Illja Lyzogub

Treći red Franz Xaver Wolfgang Mozart, Jevgen Stankovyč, Alla Zagajkevyč, Mykola Lysenko, Roman Grynkiv

Četvrti red: Borys Ljatošyns'kyj, Valentyn Siljvestrov, Myroslav Skoryk, Trembita, Modest Menžyns'kyj

---

MP 3 – CD, 10 sati

ISBN 978-953-55390-7-0

Jevgenij Paščenko

Otkriće Ukrajine kroz glazbu

Uspomeni Nikole Hljuza

Ovo je priča o Ukrajini, nedovoljno poznatoj, koja je prikazana magijom Orfejeva čara – kroz glazbu. Već je sama priroda Ukrajine oblikovala osobitosti nastanka melosa na njezinim prostorima, obilježenog okolišem; to je prostrano ravničarska topla, plodna zemlja na jugozapadnim predjelima Istočne Europe. Porođen širinom i toplinom prostora, ukrajinski melos ispunjen je fascinirajućom lirikom i dramatikom tonova. Bogatstvo te plodne zemlje privlačilo je čovjeka s različitih strana, taložeći se kroz povijesne epohe u prastare kulture.

Otvorenost prostora kao nebeskim blagoslovom stvorenog za miran trud uvjetovala je drugu neizbježnu stranu povijesne sudbine – meta osvajačima. Kroz mnoga razdoblja Ukrajina je doživljavala razarajuće napade – od mongolsko-tatarske invazije koja je srušila srednjovjekovnu državnost poznatu kao Rus'ka zemlja (9.–13 st.) do konfrontiranja s Poljskom u 17. stoljeću, zatim posezanja iz Rusije. Od druge polovine 17. st. i nadalje Ukrajina postaje osvajački cilj Moskovije. Započinje neprekidna, mučna komunikacija s istočnim susjedstvom koje se od 1721. nazivalo Rosija, sve do pada Carstva 1917. godine. Nakon proglašenja Ukrajinske Narodne Republike obnavlja se ruska velikodržavna formacija kao boljševizam, sovjelizam, koji kolonizira Ukrajinu u obliku sovjetskoga konglomerata tijekom 1919 –1991. U Drugome svjetskom ratu Ukrajina je podvrgnuta nacističkoj intervenciji, kojoj Ukrajinci uzvraćaju snažnim antifašističkim otporom 1941.–1945. Nakon pobjede nad nacizmom nastavlja se sovjetski režim sve do njegova pada 1991., kada Ukrajina proglašava neovisnost, ali je od 2014. – podvrgnuta ruskoj vojnoj agresiji u obliku tzv. hibridnog rata.

Povijesni su događaji odjeknuli u glazbenoj tradiciji, obilježenoj tragikom, sjetom ili trijumfalnim raspoloženjima. Možda je zato u ukrajinskoj glazbenoj kulturi toliko širok raspon tonalnosti – od lirske do tragične, usporene ili ritmičke s posebnim melodijskim koloritom. Još jedna izrazita crta mentaliteta vidljivo je obilježila glazbenu kulturu – ukrajinski osjećaj za humor. Kultura smijeha u ukrajinskoj tradiciji je svojevrsna konstanta, obogaćena živim, vedrim humorom, što je odraz vitalnosti naroda i društva koje je kroz povijest doživljavalo velike potrese i dramatične epohe. Ali bez obzira na tešku povijesnu sudbinu, ukrajinski narod je izražavao nepokornost i otpor zlu, nastupajući kao neslomljiv u težnji prema neovisnosti. To potvrđuju velike epohe preporoda. Prvi se odnosi na srednjovjekovno razdoblje, kada na istočnoeuropskom prostoru nastaje velika formacija sa središtem u Kijevu – Rus'ka zemlja. U sintezi bizantske i domaće tradicije nastajala je bogata srednjovjekovna kultura Rus'-Ukrajine, brojni spomenici koji su, nažalost, izgorjeli u

bujici istočne invazije. Mongolsko-tatarska navala koja se širila s azijskih terena prema europskima, razbila se o grudi kijevske državnosti. Kijevska zemlja je izgubila velike kneževe, ali je ostao narod i njegova ratoborna tradicija. Ona se obnavlja i Ukrajina doživljava drugi preporod – od 15. stoljeća, uz porast u 16. st. i uspon u 17. stoljeću. Militantna tradicija izražavala se u razvijenoj vojnoj formaciji Zaporoška Sič – udruženju slobodarskih kozaka, poznatih u Europi kao branitelji kršćanstva. Unija crkvi bizantskoga i zapadnoga rimokatoličkog obreda, nastala 1596., otvarala je vrata europskom baroku s kojim se dotirivala kultura istočnoga prostora, sintezom čega je nastajao barok Ukrajine. U odnosima s katoličkim zapadom ukrajinska kultura je doživljavala značajan uzlet koji traje do 18. stoljeća, kada je zemlja podijeljena između Ruskoga i Austro-Ugarskoga Carstva. Međutim, nakon raspodjele između monarhija, Ukrajina doživljava novi uspon kao treći preporod – od kraja 18. st. do sredine 19. stoljeća. Ustvrdje se ukrajinski narodni jezik u književnosti, a Taras Ševčenko ga dovodi na visoku estetsku razinu u pjesništvu. Od druge polovine 19. st. i sve do pada carizma 1917. ukrajinski jezik se neprekidno zabranjivao, a njegova kultura i povijest doživljavala je sustavne zabrane. Uključenost u austrijsku kulturu pružala je ukrajinskim talentima mogućnost izražavanja u europskim središtima. Od početka 20. st. ukrajinska kultura ulazi u novi preporod, nadahnut padom ruske i austrougarske monarhije. Ukrajinska Narodna Republika, proglašena 1917.–1918., doživljava snažnu obnovu na svim razinama – u kulturi, znanosti te crkvenom i duhovnom životu. Međutim ruski boljševizam obnavlja imperijalnu politiku carizma, sprečavajući nacionalno osamostaljivanje. Padom sovjetskoga konglomerata, Ukrajina doživljava novi uspon od 1991. proglašom neovisnosti, koja je uz teške gospodarske okolnosti popraćena nezaustavljivim razvojem kulture. Sloboda je otvarala široke mogućnosti izražaja nacionalnog identiteta na svim razinama. Međutim, proeuropski smjer naišao je na rusku agresiju koja je od 2014., kao „hibridni rat“, neprekidno prijetila prerasti u široku otvorenu intervenciju.

Unatoč teškim povijesnim uvjetima, ukrajinsku kulturu obilježavaju epohe ispunjene bogatim tradicijama, obilježene nacionalnim osobinama i uključenošću u glavne europske tokove. U temeljima nacionalne glazbene riznice je bogata usmena tradicija koja stilski varira od Karpata do stepskih predjela te od šumovitih sjevernih regija prema toplim južnim prostorima. Glazbenu kulturu srednjega vijeka oblikovali su crkveni kanoni, poznati i kao kijevski raspjev koji je odjekivao u narednim epohama. Uz crkvenu normu razvija se epska pjesma, poznata kao srednjovjekovne byline, kasnije dume koje neprekidno prate kozačku tradiciju. Barok je otvarao putove prema katoličkoj kulturi zapada; kroz barok ukrajinski narodni melos postaje poznati u zapadnoj kulturi, gdje ukrajinska pjesma odjekuje kod europskih skladatelja. Prva polovina 19. stoljeća, obilježena osobitošću Tarasa Ševčenka, bogata je glazbenom salonskom kulturom koja je iz književnosti prelazila u folklor, označujući povezanost autorske i usmene tradicije. U drugoj polovini 19. stoljeća, usprkos neprekidnim zabranama ukrajinskih nacionalnih izražaja, povezanost autorske i usmene tradicije bila je svojevrсна norma. Pjesme nastale iz pera pisaca klasicizma, romantizma i realizma postaju narodne i čuvaju se u pamćenju kao odraz nacionalne osebnosti. Ukrajinska pjesma 19. stoljeća, nastala u gradskim salonima, prihvaćena u narodu,

obilježena je bogatim melodijskim koloritom. Potkraj 19. st. i na početku 20. st., sve do sredine 1930-ih nastaje i razvija se avangardna umjetnost. Modernizam se izražavao u širokom spektru, uključujući i glazbu, gdje se uz suvremena obilježja osluškuje i nacionalni kolorit. Međutim sovjetska intervencija sredinom 1930-ih nameće socrealizam kao dogmu, neprihvatanje koje je praćeno opsežnim represijama. Naredna, nacistička intervencija nakon sovjetskog totalitarnog udara donijela je novo pustošenje Ukrajine. Ali unatoč neviđenim razaranjima zemljom se širio otpor okupatoru, uz novi uzlet nacionalne svijesti ispunjene antifashiističkim patosom koji je ispunio i umjetnost. Po završetku rata proglašava se „pobjeda ruskog naroda“; Ukrajinca se naziva izdajnicima, kolaboracionistima, a teške poslijeratne godine obilježene su novim represijama i raskoši socrealizma u glazbi. Nacionalne osobine iskazivale su se folklorizmom, uz fetišizirano narodnjaštvo s obveznom ideološkom apologijom socrealizma. Rušenje totalitarnoga režima i proglas neovisnosti 1991. popraćeni su snažnim uzletom kulture, izražene u glazbi od pop-arta, kojeg je režim zabranjivao, do modernističkih izražaja. Glazbena kultura je opet potvrđivala nepokornost naroda i vitalnost društva, što je prevladavajuća nota nacionalne himne, surovo zabranjivane režimima svih razdoblja i ponovno vraćene u društvo. Glazbena riznica ustvrđivala je ideju da je nacija neslomljiva; ona ima duboke povijesne korijene, nacionalnu osebnost i dio je općeg europskoga kulturnog prostora. Upravo je to dominantna zvučna knjige koju ovdje predstavljamo. Njezina autora vodila je težnja da prikaže i otkrije Ukrajinu kao bogat i oseban dio europske kulturne riznice.

***

Kšištof Vjernicki (Krzysztof Wiernicki) je izvan Ukrajine najkompetentniji poznavatelj povijesti i sadašnjosti ukrajinske glazbe. Rođen u Varšavi, živi i radi u Rimu i Kölnu. Kao profesor slavistike na sveučilištu Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, autor je mnogobrojnih glazbenih programa na radiju Italije i Njemačke. Objavio je niz studija iz povijesti glazbe različitih kultura i naroda. Zanimanje profesora Vjernickog za ukrajinsku glazbu ima duboke korijene, što potvrđuje njegova rimska zbirka nosača glazbe u svim postojećim oblicima i koja je vjerojatno najbogatija kolekcija u Europi. Proglasom neovisnosti Ukrajine, nastala je težnja predočiti tu dotad malo poznatu zemlju kroz glazbu, što se ostvarivalo višekratnim putovanjima u Ukrajinu te susretima s umjetnicima i znanstvenicima. Na temelju novih spoznaja o zemlji koja je doslovce pjevala u zanosu neovisnosti, nastao je niz radijskih emisija koje su imale širok odjek kod slušateljstva.

U jednom od razgovora s Vjernickim, kojem sam pomagao u radu po Ukrajini, upitao sam ga zašto sve učinjeno ne bi prikazao u knjizi. Ta ideja je ostvarena u obliku zvučne knjige. Tako je na prostoru Europske unije nastala prva zvučna knjiga ukrajinske glazbe kroz povijest, objavljena najprije u Kölnu na njemačkome, zatim i na drugim jezicima. Bogatstvo sadržaja izazvalo je zanimanje te je uskoro uslijedilo poljsko izdanje, zatim talijansko koje ima čak dvije varijante; jednu od njih pripremila je Ukrajinska grkokatolička crkva u Rimu. Originalan rad postao je poznat u Ukrajini te je u Lavovu izišla ukrajinska varijanta audioknjige. Objavljena uz sudjelovanje Akademije znanosti Ukrajine, zvučna knjiga je u uvodu ispunjena izrazima

zahvalnosti Vjernickom na pronicljivosti, kompetenciji, bogatstvu spoznaja i glazbenih citata. Vijesti o njegovu radu proširile su se na američki kontinent, gdje su pokrenuta izdanja na španjolskome u zemljama Latinske Amerike. Za neumoran i kvalitetan rad Kšištof Vjernicki je odlikovan nizom priznanja, od institucija različitih zemalja gdje je nastupao s predavanjima o ukrajinskoj glazbi do visokog državnog odlikovanja prigodom 25. godišnjice neovisnosti Ukrajine.

Hrvatska varijanta pripremljena je u prijevodu s ukrajinskog izdanja, uz dodatne korekcije urednika. Predstavlja opširan, više od deset sati slušanja izlet u povijest i sadašnjost Ukrajine kroz glazbu, kao svojevrsno epsko putovanje stoljećima ukrajinske povijesti, ilustrirane koloritom glazbenoga bogatstva, potvrđenog s više od 140 muzičkih citata, fragmenata pjesama i zvukova različitih instrumenata. Jedna od glavnih ideja rada je pokazati Ukrajinu kao izrazito europsku kulturu s bogatim nacionalnim koloritom i snažnim talentima svjetske razine. Već na početku autor ruši mit o toj kulturi kao izričito folklornoj, narodnjačkoj, uglavnom pučke provenijencije, kako ju je nastojala prikazati propaganda antiukrajinskog usmjerenja. Zato priča počinje citatom poznatoga plesa Gopak, veselog, dinamičnog i glazbeno koloritnog djela. Međutim pogrešno je svoditi sadržaj kulture tog naroda samo na folklor; stoga autor poziva na putovanje, vodi nas po Ukrajini kroz povijest, bogato ozvučenu glazbenim koloritom u nizu epoha i razina – od narodne do značajnih izražaja u svim stoljećima povijesti. Autor ne prikazuje bogat kolorit kulture žanrovski ili tematski, već slijedi ideju svestranog prezentiranja kroz vremenski tijek razvoja kulture u bogatoj umjetničkoj paleti. Osim pionirski, rad Kšištofa Vjernickog je i sustavan pogled na Ukrajinu, nedovoljno poznatu, nadahnut idejom utvrđivanja Ukrajine kao dijela opće ljudske cjeline. Priča je ispunjena humanizmom i težnjom podijeliti svoje spoznaje sa slušateljima drugih zemalja, u ovom slučaju i s Hrvatskom.

Nastanak audioknjige povezan je i s hrvatskim područjima, jer smo se tijekom godina sastajali u zajedničkom radu na otoku Krku, u Baškoj, gdje su se na terasi skromne kućice hrvatskoga Ukrajinca Nikole Hljuza stvarala poglavlja za tekst audioknjige. Nikola Hljuz (1912.–2009.) pripadao je generaciji ukrajinskih studenata iz Galicije koji su 1930-ih dolazili u Hrvatsku na studij, nailazeći na tradicionalnu dobronamjernost hrvatskoga društva prema Ukrajincima. Kao iskreni rodoljub Ukrajine, profesor Nikola Hljuz nastojao je svojim mogućnostima pridonijeti razvoju ukrajinsko-hrvatskih veza, darivajući zagrebačkoj Katedri ukrajinistike knjige i druge umjetničke izraze. Jedna od potpora bila je i korištenje njegove kućice u Baškoj za izradu ove audioknjige. Zato je autor hrvatsku varijantu audioknjige posvetio plemenitom rodoljubu, hrvatskome Ukrajinu Nikoli Hljuzu.

Tehnička obrada ostvarena je u suradnji udruge HORUS pri Katedri za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu s Institutom za etnologiju Nacionalne akademije znanosti Ukrajine u Lavovu. Posebnu zahvalu na potpori u izradi hrvatskog izdanja audioknjige upućujemo ravnatelju Instituta akademiku Stepanu Pavljuku i profesoru Myhajlu Perunu iz Lavova.

Sadržaj - zapis

1. Uvod
2. Osnovna informacija – povijest, zemljopis, religija
3. Podrijetlo naziva Ukrajina
4. Ukratko: to je središnji dio zemlje Rus'
5. Kozaci i njihova povijest. Getjmanščyna
6. Bogdan Hmeljnyč'kyj – kozačka država
7. Procvat getjmanščyne. Ivan Mazepa. Poltavaska bitka
8. Glazba u Sabornoj crkvi Svete Sofije u Kyjivu: monodija, znameni spjev, partesni koncert
9. Mykola Dylec'kyj – „Glazbena gramatika“. Ukrajinski spjev (kant)
10. Kyjivo-Mogylyns'ka akademija i njezini predstavnici: Maksym Berezovs'kyj – razvoj ukrajinske barokne tradicije. Opera „Demofont“
11. Artemij Vedelj. Duhovni koncert
12. Oleksa Rozum – od Gluhiva do Beča. Beethoven i Ukrajina
13. Duma, kobza, kobzari
14. Od dume prema „dumki“
15. Kako je bandura postala simbol Ukrajine? Istaknuti suvremeni banduristi
16. Ukrajina podijeljena između Poljske i Rusije
17. Gluhiv. Dmytro Bortnjans'kyj i njegova talijanska škola
18. Glazbeni život u provinciji. Uvod u pučku glazbu?
19. Vokalne tradicije Ukrajine
20. Čarolija ukrajinskih obrednih pjesama. Koljadke
21. Narodna instrumentalna glazba
22. Trojisti muzyky ili Tri glazbenika
23. Ukrajinski plesovi
24. Procvat glazbenog života u Ukrajini u 19. stoljeću: Oleksandr i Illja Lyzogub
25. Klavirska glazba ukrajinskih skladatelja: Tymofij Špakovs'kyj i Vasylj Paščenko
26. Adrian Danylevs'kyj i Josyp Vytvyč'kyj – rani romantizam
27. Operna kazališta: Odesa, Kyjiv, Harkiv
28. Franz Xaver Wolfgang Mozart u Ljvivu
29. Mykola Lysenko – začetnik ukrajinskoga romantičarskog smjera u glazbi
30. Mykola Lysenko i opera. Glazbeno-dramska škola Lysenka
31. Jakiv Stepovyj i Fedir Jakymenko
32. Solomija Krušeljnyc'ka – operna solistica svjetskoga glasa
33. Opera „Zaporožac na Dunavu“ – prva opera na ukrajinskom jeziku
34. „Još Ukrajina nije umrla“ – povijest nacionalne himne
35. Ukrajinska Narodna Republika. Strilec'ke i ustaničke pjesme
36. „Praška škola“ ukrajinske glazbe – Mykola Kolessa
37. Nestor Nyžankivs'kyj
38. Vasylj Barvins'kyj

39. Stanislav Ljudkevyc
40. Modest Mencyns'kyj – herojski tenor
41. Mykola Leontovyč – „Ščedryk“
42. Razvoj ukrajinske simfonijske glazbe – Levko Revuc'kyj
43. Oleksandr Kozarenko – „Ukrajinski Rekvijem“ – Gladomor
44. Glazba socrealizma
45. Borys Ljatošyns'kyj
46. Razdoblje Hruščovljeva „zatopljenja“ – Valentyn Siljvestrov
47. Jevgen Stankovyč
48. Myroslav Skoryk
49. Viktor Kamins'kyj
50. Volodymyr Runčak
51. Glazbu skladaju žene. Alla Zagajkevyč – elektroakustička glazba
52. Karmella Cepkolenko – operna skladateljica i organizatorica festivala „Dva dana i dvije noći“
53. Ganna Gavrylec'
54. Bogdana Froljak
55. Oksana Gerasymenko
56. Glazba uličnih „batjara“ iz Ljviva
57. Iryna Jarosevyč, poznata i kao Renata Bogdans'ka
58. Glazba Narančaste revolucije
59. Nova rok- i pop-glazba u Ukrajini; festival „Červona ruta“. Volodymyr Ivasjuk
60. Oproštaj

Kazimir Maljevič. Platno Krista, 1908.

Glazbena djela

1. Trad.

Gopak
Kapela iz Žytomyrs'ke oblasti

2. Oleg Kiva

„Blakyt' moju dušu obvijala“ /
„Plavetnilo je moju dušu obavilo“
Nacionalni ansambl solista „Kyjivs'ka
kamerata“

3. Oksana Gerasymenko – bandura

Fantazija

4. Anatolij Kos-Antokoljs'kyj

„Oj ty, divčyno, z goriha zernja“ / „Jao,
djevojko, od oraha jezgro“ (Ivan
Franko)

Valerij Bujmister – bariton

Bogdan Kas'kiv – violina

Jurij Lanjuk – violončelo

Ana Klymaševs'ky – glasovir

5. Trad.

„Verhovyno, svitku ty naš“ /
„Verhovyno, ti si naš svijet“
Dmytro Gub'jak – solo, bandura
Akademski ansambl „Vysokyj zamok“

6. Trad.

„Oj, tam, za lisom“ / „Tamo, iza šume“
Dječji folklorni ansambl „Daj Bože“

7. Trad.

„Ot Azoj“
Židovski zbor „Mešome“

8. Gnat Hotkevych

„Neviljnycyj rynek u Kafi“ / „Tursko
roblje na pazaru“ (fragment)
Dmytro Golub'jak – bandura

9. Trad.

Ukrajinski plesovi iz 16. stoljeća
Kyjivski kvartet saksofonista

10. Kyrylo Stecenko

„Oče naš“
Zbor „Fresky Kyjeva“

11. Trad.

„Vozobrannij vojevodi“ / „Izabranome
vojevodi“

Ansambl starinske glazbe „Horeja
Kozac'ka“

12. Trad.

„Oj, čyj to kinj stojit“ / „Čiji to konj
stoji“

Vokalni kvartet „Javir“

13. Oleg Kiva

Starinski plesovi. Ukrajinska glazba
16.–17. stoljeća za komorni ansambl
Nacionalni ansambl solista „Kyjivs'ka
kamerata“

14. Trad.

„Sanžarivka“
Ansambl starinske glazbe „Horeja
kozac'ka“

15. Trad.

„Horeja Kozac'ka“ (ples)
Ansambl starinske glazbe „Horeja
kozac'ka“

16. Trad.

Grygorij Skovoroda
“Vsi pokoju ščyro prosjat“ / „Svi
iskreno mole mir“
Taras Kompaničenko – solist

17. Trad.

„Na rikah sidokom gorka Vavylona“ /
„Na rijekama je visoravan Babilona“
Ansambl starinske glazbe „Horeja
kozac'ka“

18. Trad.

„Ole, ole. Okajannaja duše“ / „Jao, dušo
patnička“
Ansambl starinske glazbe „Horeja
kozac'ka“

19. Trad.

„Oj, gore tij čajci“ / „Jao, nesretna je ta ptica“

Nina Matvijenko – solo

Ljvivs'ki akademski zbor „Dudaryk“

20. Viktor Mišalov

Pjesma Mazepe, duet „Bandurna rozmova“ / „Razgovor bandura“ (Taras Lazurkevč i Oleg Sozans'kyj)

21. Kyrylo Stecenko

„Aleluja“

Zbor „Fresky Kyjiva“

22. Trad.

„Ne otrvraty lica Tvojego“ / „Ne okreni lica Svojega“ (monodija)

Zbor „Kalofonija“

23. Trad.

(anonimni iz prve polovine 18. stoljeća)

„Side Adam prjamo Raju“ / „Sjedi

Adam ispred Raja“ (partesni koncert)

Zbor „A cappella Leopolis“

24. Mykola Dilec'kyj

„Jedynorodnyj syne“ / „Rođeni sine“

Komorni zbor „Kyjiv“

25. Trad.

Kanty (kolaž) „Oj, gore mni, grišnyku sušču“ / „Jao meni, griješnome“; „Da

pid vyšneju“ / „Pod višnjom“; „Ščygoľij“ / „Ptica“

Zbor „A cappella Leopolis“

26. Maksym Berezovs'kyj

„Oče naš“

Komorni zbor „Vidrodžennja“

27. Maksym Berezovs'kyj

Arija Timanta iz opere „Demofonte“

Iryna Zjabčenko – sopran

Natalija Svyrydenko – čembalo

Volodymyr Fedčenko – flauta

28. Maksym Berezovs'kyj

„Ne otverži mene u vreme starosti“

/ „Ne napusti me u starosti“

Komorni zbor „Kyjiv“

29. Artemij Vedelj

„Gospody, Bože moj, na Tja upovah“ / „Gospodine, Bože moj, u Tebe se

uzdam“

Komorni zbor „Kyjiv“

30. Trad.

Hajdučki ples

Kijevski kvartet saksofonista

31. Trad.

Hajdučki ples 2

Kijevski kvartet saksofonista

32. Trad.

„Jihav kozak za Dunaj“ / „Jahao je kozak prema Dunavu“

Oles' Žuravčak – sopilka

Ludwig Beethoven, Air Russe varié

(Shone Minka), op. 107.7

Manfred Croci – violina

Daniela Morelli – glasovir

33. Trad.

„Viter z Čornogo morja“ / „Vjetar s

Crnoga mora“

Julian Kytastyj – starinska bandura

34. Trad.

„Duma pro Kozaka Golotu“ / „Duma o kozaku Goloti“

Zinovij Štokalko – bandura

35. Trad.

„Girke žyttja“ / „Gorak život“

Julijan Kytastyj – starinska bandura

36. Denys Bonkovs'kyj

„Naščo meni čorni brovy“ / „Što će meni ta ljepota“ (Taras Ševčenko)

Nadija Petrenko – sopran

Jevgenija Lysogor – glasovir

37. Vladyslav Zaremba

„Kozak“

Myhajlo Stepanenko – glasovir

38. Jurij Oljnyk

Koncert za banduru s orkestrom br. 2:

„Romantičan“ (fragment)

Olja Gerasymenko Oljnyk – bandura

Akademski orkestar „Virtuozy Ljviva“

39. Zinovij Štokalo

Svežanj ukrajinskih melodija
Dmytro Gub'jak – bandura

40. Trad.

„Jakby meni syvyj kinj“ / „Da je meni
sivoga konja“

Kapela bandurista „Karpaty“

41. Anton Muha

„Vzjav by ja banduru“ / „Uzeo bih ja
banduru“ (varijacije na temu
ukrajinske narodne pjesme)

Roman Grynkiv – bandura

42. Roman Grynkiv

„Vesnjanika“

Roman Grynkiv – bandura

43. Dmytro Bortnjans'kyj

Sonata u B-duru

Roman Grynkiv – bandura

44. Dmytro Bortnjans'kyj

Sonata u F-duru za čembalo

Natalija Svyrydenko – čembalo

45. Dmytro Bortnjans'kyj

Koncert za klavir i orkestar u D-duru

Natalija Burštyn'ska – glasovir

Akademski komorni orkestar „Virtuozy
Ljviva“

46. Trad.

Volosjans'ka kolomyjka (koračnica)

Folklorni ansambl „Nadobrydenj“ („Za
dobar dan“)

47. Trad.

„Jak ja spala na sini“ / „Kad sam
spavala na sijenu“, „Pijemo, pijemo“

Lesja Pavljuk – solistica

48. Trad.

„Čornomorec“ / „Crnomorac“

Oljga Kolomijec' – solistica

49. Trad.

„Oj, pole, pole“ / „Polje, polje!“

Dječji folklorni zbor „Daj Bože“

50. Trad.

„Ščedryj večir, dobryj večir“ / „Bogata
večer, dobra večer“ (božićna koleda)

Komorni zbor „Kyjiv“

51. Trad.

„Ščedryj večir“ / „Bogata večer“ (koleda
karpatskih gucula)

Etno sastav „Marvinok“

52. Trad.

„Hto v Kyjevi graje“ / „Tko u Kijevu
svira“ (guculska koleda i slavljenje)

Etno sastav „Marvinok“

53. Trad.

„Gej, pytalasja knjaža korona“ / „Hej,
pitala se kneževa kruna“

Nina Matvijenko – solistica

Ljvivs'ki akademski zbor „Dudaryk“

54. Jurij Olijnyk

„Ukrajins'ke Rizdvo“ / „Ukrajinski
Božić“

Dmytro Gub'jak – bandura

55. Trad.

Koleda „Po vsjomu svitu“ / „Po cijelome
svijetu“; „Ščo to za predivna“ / „Kakva
su to čudesa“; „Sumnyj svjatyj večir“ /

„Tužna sveta večer“; „Spy, Isuse, spy“ /

„Spavaj, Isuse, spavaj“; „Temnenjka
nič“ / „Tamna noć“

Oksana Gerasymenko – solo, bandura

Olja Gerasymenko-Olijnyk – solo,

bandura

Myron Bloščyčak – sopilka, rebro

(Panova flauta)

Oljga Lučak – violina

Oljga Lučak – violina

Oljga Lučak – violina

56. Trad.

Franc Gruber

„Tiha noć“

Oksana Gerasymenko – bandura, solo

Myron Bloščyčak – sopilka, rebro

(Panova flauta)

Oljga Lučak – violina

57. Trad.

Ščedrivka (božićna pjesma)

Dječji folklorni sastav „Daj Bože“

58. Trad.

Kupaljska pisnja (obredna pjesma
solsticija)

Dječji folklorni sastav „Daj Bože“

59. Trad.
„Petrivočka“
Sastav „Gorycvit“
60. Trad.
„Oj, letila pava“, „Oj, hodyla ta divčyna“
/ „Letjela je paunica“, „Šetala se
djevojka“
Jaroslava i Solomija Meljnyk
61. Trad.
„Po sadočku hodžu“ / „Šećem po vrtu“
Vokalni kvartet „Javir“
62. Trad.
„Vične kohannja“ / „Vječna ljubav“
Ivan Kavacjuk – cimbal
63. Trad.
Ivan Kavacjuk – drymba
64. Trad.
Trompeta
Ivan Bondarjuk iz sela Lybohora
65. Trad.
Myron Blošyčak – flojara
66. Trad.
Sopilka
Roman Kumljuk iz sela Žytkivci
67. Trad.
Myron Blošyčak – okaryna
68. Trad.
„Lyst čerešni“ / „Trešnjin list“
Anton Cusak
69. Trad.
Buhalo
Skup „Siljs'ka muzyka“
70. Trad.
Torban
Mykola Plekan
71. Trad.
Vesiljna provodžaljna / Svadbeni
ispračaj
Sastav „Trojista muzyka“ iz sela Bilyn
na Volynju
72. Trad.
Bukovynska kolomyjka
Ansambel tradicionalne glazbe „Butja“
73. Trad.
„Grečanyky“
Ansambel autentične glazbe „Božyči“
74. Trad.
Arkan (ples)
Ivan Kavacjuk – cimbal
75. Trad.
Gopak
Ansambel tradicionalne glazbe „Butja“
76. Trad.
Kožačok
Ansambel tradicionalne glazbe „Butja“
77. Trad.
„Narečenjka“, „Oj, na gori jarmarka“ /
„Mladenka“, „Tamo na gori je vašar“
Ansambel folklorne glazbe „Vesnjanika“
78. Oleksandr Lyzogub
Varijacije na ukrajinsku temu
Myhajlo Stepanenko – glasovir
79. Illja Lyzogub
Sonata za violončelo i glasovir
Vadym Červov – violončelo
Myhajlo Stepanenko – glasovir
80. Tymofij Špakovs'kyj
Prva ukrajinska rapsodija
Myhajlo Stepanenko – glasovir
81. Vasylj Paščenko
Poloneza
Myhajlo Stepanenko – glasovir
82. Adrian Danylevs'kyj
Poloneza
Myhajlo Stepanenko – glasovir
83. Josyp Vytvyč'kyj
Varijacije na temu pjesme „Ukrajinka“
Myhajlo Stepanenko – glasovir
84. Franz Xsaver Wolfgang Mozart
Variationen über ein ruthenisches
Thema
Myroslava Dragan – glasovir
85. Mykola Lysenko
Sarabanda

86. Mykola Lysenko

„Oj, ne svity, misjačenjku“ / „Nemoj svijetliti, mjeseče“

Marija Stefjuk – sopran

Nacionalni orkestar ukrajinskih narodnih instrumenata

87. Mykola Lysenko

„Sadok vyšnevij kolo haty“ / „Višnje cvatu pokraj kuće“ (Taras Ševčenko)

Marija Stefjuk – sopran

Nacionalni orkestar ukrajinskih narodnih instrumenata

88. Mykola Lysenko

Uvertira za operu „Taras Buljba“

Simfonijski orkestar Zaporoške filharmonije

89. Mykola Lysenko

„Vijut' vitry“ / „Pušu vjetrovi“ – arija iz opere „Natalka Poltavka“

Marija Stefjuk – sopran

Nacionalni orkestar ukrajinskih narodnih instrumenata

Kvintet puhačkih glazbala “Ričerkar”

90. Mykola Lysenko

Druga rapsodija „Dumka-Šumka“

Oleksandr Kozarenko – glasovir

91. Jakiv Steповyj

„Iz-za gaju sonce shodyt“ / „Iza šume sunce izlazi“

Valerij Bujmister – bariton

92. Fedir Jakymenko

Mazurka

Manfred Kroči – violina

Daniela Morelli – glasovir

93. Fedir Jakymenko

Dva komada na ukrajinske narodne teme

„Nižna idylja“; „Svjatkova melodija“ /

„Nježna idila“, „Blagdanska melodija“

Daniela Morelli – glasovir

94. Giacomo Puccini

„Vissi d'arte“ (arija iz opere „Toska“)

Solomija Krušeljnyc'ka – sopran

95. Trad.

„Vivci moji, vivci“ / „Ovce moje, ovce“
Solomija Krušeljnyc'ka – sopran

96. Giacomo Puccini

„Un bel di vedremo“ (arija iz opere

„Madama Butterfly“)

Solomija Krušeljnyc'ka – sopran

97. Borys Ljatošyns'kyj

„Oj, zacvila červona kalyna“ /

„Procvjetala crvena kalyna“

Solomija Krušeljnyc'ka – sopran

98. Oleg Kiva

„I serce vypočyne“ / „I serce će se

odmoriti“ (fragment)

Nacionalni ansambl solista „Kyjivs'ka kamerata“

99. Semen Gulak-Artemovs'kyj

Duet Odarke i Karasja iz opere

„Zaporožec' za Dunajem“ / „Zaporožac

na Dunavu“

Valentina Andrejeva – sopran

Andrij Gonjukov – bas

100. Myhajlo Verbyc'kyj

Ukrajinska himna (Pavlo Čubyns'kyj)

Ljvivs'ki teatar-studio „Ne žyrys“

101. Trad.

„Gej, sokoly“ / „Hej, sokolovi!“

Vokalni kvartet „Akord“ (Luc'k)

102. Trad.

„Oj, u luzi červona kalyna“ / „Oj, u polju

crvena kalina“ (himna postrojbi Sičovi

striljci)

Zbor ternopiljskoga Višeg duhovnog

sjemeništa patrijarh Josyp Slipyj

103. Trad.

„Rozproščavsja strilec“ / „Oprostio se

strijelac“

Vokalni kvartet „Akord“ (Luc'k)

104. Trad.

Svežanj strijelačkih i ustaničkih

pjesama

Vokalni ansambl „Orfej“ (Ljviv)

105. Mykola Kolessa

Kolomyjka br. 3

Marija Krušeljnyc'ka – glasovir

106. Nestor Nyžankivs'kyj

Trio za violinu, violončelo i glasovir

Bogdan Kas'kiv – violina

Jurij Lanjuk – violončelo

Anna Klymaševs'ka – glasovir

107. Vasylj Barvins'kyj

Kvintet za klavir, dvije violine, alt i

violončelo, u g-molu

Kijevski komorni ansambl „Kontrasty“

108. Stanislav Ljudkevyč

Kantata-simfonija „Kavkaz“

(fragment)

Kapela „Trembita“

Simfonijski orkestar Lavovske

nacionalne glazbene akademije

Mykola Lysenko

109. Stanislav Ljudkevyč

„Čabaraška“

Lidija Šutko – violina

Oleksandr Kozarenko – glasovir

110. Richard Wagner

„Mein lieber Schwann“ (arija iz opere

„Lohengrin“)

Modest Mencyns'kyj – tenor

111. Richard Wagner

„Wohin nun Tristan scheidet“ (arija iz

opere „Tristan i Isolda“)

Modest Mencyns'kyj – tenor

112. Mykola Lysenko

„Dnipro mij, Dnipro!“ / „Dnjepre, moj

Dnjepre“

Modest Mencyns'kyj – tenor

113. Mykola Lysenko

„Mynajut' dni, mynajut' noči“ / „Idu

dani, idu noči“

Modest Mencyns'kyj – tenor

114. Mykola Leontovyč

„Ščedryk“ (božićna koleda)

Komorni zbor „Kyjiv“

115. Levko Revuc'kyj

Preludij za glasovir br. 4 (d-mol), u

pratnji gudačkog orkestra

Jevgenija Basalajeva – glasovir

Kijevski komorni ansambl „Kontrasty“

116. Oleksandr Kozarenko

Ukrajinski Rekvijem (Agnus Dei)

Ansambl klasične glazbe Borys

Ljatošyns'kyj

117. Trad.

„Šahtaročka Marusja“ / „Rudar

Marusja“

Ansambl pjesme i plesa „Kyjiv“

118. Borys Ljatošyns'kyj

Simfonija br. 2 (h-mol), op. 26, dio III.

Allegro precipitato

Nacionalni simfonijski orkestar

Ukrajine

119. Valentyn Siljvestrov

Simfonija br. 6 (fragment)

120. Valentyn Siljvestrov

„Proščaj, svite“ / „Zbogom svijete“

(Taras Ševčenko)

Valerij Bujmister – bariton

121. Jevgen Stankovyč

„Muzyka dlja nebesnyh muzykativ“ /

„Glazba za nebeske glazbenike“

Nacionalni ansambl solista „Kyjivs'ka

kamerata“

122. Myroslav Skoryk

„Melodija“

Lavovski komorni orkestar

„Akademija“

123. Viktor Kamins'kyj

„Te Deum“ iz oratorija „Idu. Naklykuju.

Vzyvaju“ / „Idem. Pozivam. Prizivam“

Lavovski komorni orkestar

„Akademija“

124. Volodymyr Runčak

„Greetings M. K.“

Jožef Jermin – glasovir

125. Alla Zagajkevych

„Pagode“

126. Karmella Cepkolenko

Opera „Dolja Doriana“ / „Sudbina
Dorijana“ (fragment)

Femmi Mustafajev – tenor

Valerij Bujmister – bariton

Taras Konoščenko – bas

Inna Malaja – sopran

Nacionalni ansambl solista „Kyjivs'ka
kamerata“

127. Ganna Gavrylec'

„Tebe pojem“ / „Tebi pjevamo“

Komorni zbor „Kyjiv“

128. Bogdana Froljak

„Štjuk“

Jožef Jerminj – glasovir

129. Oksana Gerasymenko

„Tajina“ / „Tajna“

Myron Bloščyčak – flauta Pana

Oksana Gerasymenko – bandura

Volodymyr Duda – prva violina

Roman Sokruta – druga violina

Volodymyr Megeden – alt

Solomija Kančalaba Švajkovs'ka –
violončelo

130. Oksana Gerasymenko

Preludij br. 1 iz ciklusa „Jesenski
akvareli“

Oksana Gerasymenko – glasovir

131. Trad.

„Batjar ja sy, batjar“ / „Bečar sam,
bečar“

Viktor Morozov – spjev,

„Batjar – Bend Galicija“

132. Trad.

„Fajduli, faj“

Viktor Morozov – spjev,

„Batjar – Bend Galicija“

133. Renata Jarosevyč

„Ja znov tobi“ / „Ponovno sam tvoj“

Renata Jarosevyč Anders – solo

134. Grupa „De Shifer“

„Čas pryjšov“ / „Nastalo je vrijeme“

Grupa „De buv Bir“

„Na Majdanu“

135. Volodymyr Ivasjuk

„Červona ruta“ / „Crvena rutva“

Volodymyr Ivasjuk, Olena Kuznjecova

– pjevanje

Ansambl „Karpaty“ Valerija Gromceva

136. Trad.

Varijacije na starinsku ukrajinsku
temu

Sastav „Soloma“

137. Trad.

„Gej, plyve kača“ / „Hej, pliva patkica“

(lemkivs'ka narodna pjesma)

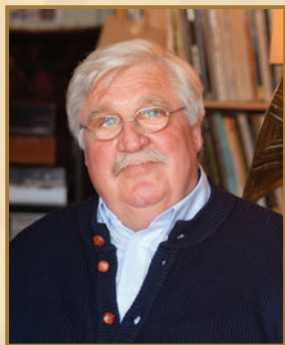
Vokalna formacija „Pikardijska tercija“

138. Trad.

„Pyjte, brattja, popyjte“ / „Pijte, bračo,
ispijajte“ (svečani kant)

Ansambl „Horeja kozac'ka“ i

„Guljajgorod“

Kšištof Vjernicki (Krzysztof Wiernicki) živi i radi u Rimu i Kölnu, gdje je surađivao na radiju priređujući zapažene emisije o glazbi. Kao slavist, predavao je na Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“. Autor je mnogobrojnih knjiga iz povijesti glazbe i etnologije te audioknjiga o malo poznatim kulturama različitih naroda. Vodeći europski muzikolog u području glazbene povijesti Ukrajine, objavio je niz izdanja na više stranih jezika. Gostovao je kao predavač o povijesti ukrajinske glazbe. Nositelj je brojnih odlikovanja, uključujući i Orden predsjednika Ukrajine.

Jevgenij Paščenko, dr. sc., redoviti profesor na Katedri za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Kao dugogodišnji suradnik, poticao je na objavljivanje rada i konzultirao autora o povijesti ukrajinske kulture. Objavio je niz knjiga, urednik je izdanja iz povijesti i sadašnjosti ukrajinske kulture te osnivači urednik edicije Ucrainiana Croatica.

2019